

66.

Dissertatio I.

existentiam; quod quidem erat medium efficacissimum cum principium esse principale meriti, quia illis est existentia, nequeat cadere sub meritum. Ergo quia censuerunt, existentiam non esse effectum prædestinationis. Distinguo ultimam partem antecedentis, erat medium efficacissimum, & ad intentum Patrum, nego; aliter transeat. Etenim intentum Patrum contra Pelagium, & eius reliquias, solum erat, non dari meritum naturae, & arbitrii an viribus proprijs reliqui respectu prædestinationis ad gratiam, & gloriam; non autem nullum dari meritum ad integrum prædestinationem, licet id obiter suis etiam argumentis convincerent.

Argumentum nonum. Bona naturalia proveniunt ab exigentia causarum naturalium: Ergo non sunt effectus prædestinationis. Ulterius: effectus prædestinationis debet esse ordinis indebiti gratiae distinctae à creatione; sed bona naturalia non sunt talis ordinis: Ergo non sunt effectus. Nego consequentiam, quia ipsa naturalis causarum dispositio, ex qua illarum oritur exigentia, specialiter ordinatur à Deo ad beatitudinem prætestinati. Ad id quod additur, distinguo maiorem, effectus principalior prædestinationis &c. concedo, effectus minus principalis, quia sunt dona naturalia, nego; ad hanc enim sufficit, quod de facto conducant ad beatitudinem, intervenientibus alijs effectibus principalioribus, ut gratia, & ceteris donis supernaturalibus.

DIS-

Dissertatio II.

67.

DISSERTATIO SECUNDÆ.

De primo effectu Prædestinationis Deiparæ, seu de Maternitate Dei.

OMISSIS alijs de prædestinatione quæstionibus, quas alijs tractant, & quæ nihil speciale habent de B. Virgine, quod de quovis predestinato non dicatur: Procedimus ad singillatim discutiendos Marianæ prædestinationis effectus, sectione precedenti enumeratos; & in primis agimus de Maternitate Dei, quæ, vtpore fons omnium gratiarum collatarum Mariæ primum, iure merito, locum obtinet. Sit ergo.

SECTIO PRIMA.
An Beata Virgo sit vera Mater Dei, & constituta in ordine hypostatico?

PRÆMITTO primo, quod cum divina natura quatuor possit modis participari, quatuor etiam à Theologis ordines iure distinguntur. Primus est *ordo increatus*, in quo Deitas participatur per identitatem à tribus Personis. Secundus est *ordo naturæ*, qui complebitur omnia entia naturalia, vt Angelos, Homines, Cælum &c. & à quo per affectionem, & quamdam simili-

E 2

lita-

litudinem participatur esse divinum. Tertius est *Ordo gratiae* complectens ea, quæ totam natu-
ram superant, ut sunt gratia habitualis, Virtutes
infusæ lumen gloriæ, visio beatifica &c. Atque
hic dicitur *Ordo divinus* ob participationem pro-
priam, licet accidentalem divinæ naturæ.

Quartus demum est *Ordo hypostaticus*, qui to-
tum naturæ, & gratiæ ordinem infinite superat;
& est participatio divinæ naturæ immediata, &
substantialis, facta per veram substantialē vni-
onem inter humanam naturam, & personalitatē.
Seu hypostasim Verbi; atque ideo hypostaticus
appellatur. Præmitto secundo, quod fide catho-
lica certum est, Beatam Virginem esse verè pro-
priè Theotocon, seu Deigenitricem. Patet hoc
ex illo Lucæ 1. *Quod nascetur ex te sanctum, voca-*
bitur Filius Dei, iste est, erit, ut Sacri Interpretes
explicant, nam in Scripturis vocari aliquid, est
esse. Item ex illo, Vnde hoc mihi, ut veniat Mater
Domini mei ad me?

Quibus ex textibus hæc legitimæ consequen-
tiæ inferuntur. Ergo quod natum est ex Maria,
est Filius Mariæ: Ergo Maria est Mater Filii
Dei: Ergo est Mater Dei. Ulterius: Maria pro-
nunciatur ab Elisabetæ *Mater Domini;* sed *Domini*
autonomastycè in Scripturis est Deus: Ergo
Maria est Mater Dei. Atque hæc veritas defi-
nitæ etiam est à Concilijs, Ephesino, Calcedo-
nensi, Lateranensi, & sexta Generali Synodo.

His

Hic tamen non obstantibus, Infames Hereti-
ci, vt Nestorius, & eius Aseclæ Luterus, & Cal-
vinus plus sophysticis rationibus, postea solven-
dis, quam Scripturarum infallibilitati fidentes,
Mariam Theotocon, seu veram Deigenitricem
negaverunt. Aliqui etiam, vt Marcionistæ, &
Manichæi, Corpus Christi non humana carne,
sed quâdam substancia celesti constare somnia-
runt, indeque Mariam non esse Deigenitricem
intulere. Ut autem videant Hæretici, ultra scrip-
turæ, rationes etiam nos contra eorum sophys-
ticas habere efficaces: Sit.

Prima conclusio. Non solum Scripturis, sed
etiam ratione constat, Beatam Virginem esse ve-
rè propriè Matrem Dei. Sit prima ratio: Maria
est Mater huius individui hominis, qui dicitur,
& est *Christus;* sed hic homo est Deus: Ergo est
Mater Dei. Est enim Mater illius, quem conce-
pit, & peperit; sed concepit, & peperit Deum, nā
peperit hominem, qui est Deus: Ergo est Mater
Dei. Secunda: Hic homo subsistens subsistentia
divina, vere est genitus ab aliqua Matre; sed hic
homo subsistens subsistentia divina est Deus: Er-
go Deus est genitus ab aliqua Matre; sed hæc
Mater est Maria: Ergo. Tertia, Maria est Ma-
ter illius, qui eius verâ generatione terminavit:
sed Deus eam generatione terminavit: Ergo est
Mater Dei. Etenim sicut actiones sunt supposi-
torū, ita, & passiones: Vnde sicut non humanitas,
sed

sed homo dicitur generare, ita & generari: Ergo hic homo subsistens, genitus fuit à Maria; sed hic homo subsistens subsistit subsistentia Dei: Ergo taliter genitus fuit à Maria; ac per consequens ea est Deigenitrix.

Secunda conclusio. Maria immediate post Christum est constituta in ordine divino hypostatico. Probatur conclusio: Ordo hypostaticus consistit in immediata, & substantiali conjunctione cum Deo; sed Maria habet immediatam, & substantialiem conjunctionem cum Deo: Ergo est in ordine hypostatico. Probatur minor: per Mariam facta est generatio substantialis Dei, & unio carnis; nam caro Dei est caro Mariae; sed talis generatio, & substantialis unio est conjunctione, seu connexio immediata, & substantialis cum Deo, ut per se patet: Ergo Maria habet Sec. Quod vero sit immediate post Christum constat, nam Christus est caput ordinis hypostatici, & inter Christum, & Mariam nil mediat: Ergo.

Tertia conclusio. Maria etiam est Mater nostra. Probatur conclusio ex illo Ioannis, 19. ubi Christus in Cruce ait Evangelistæ, ecce Mater tua, & Matri, ecce Filius tuus: Quod de omnibus hominibus intelligendum est, ut inquebat Origenes, de quolibet dici Maria potest, ecce Filius tuus. Item ex illo Psalmi 86. Homo, & Homo natus est in ea, hoc est; iuxta mentem Tertuliani, & Augustini

gustini, non solum unus *Homo*, nimirum Christus, sed reliqui homines, praesertim electi, nati sunt ex Maria, quæ illos iuxta Crucem genuit, & adoptavit in Filios. Verum de hoc plura P. Rodes hic disp. unica q. 2. §. 1. sect. 1.

Sed contra primam conclusionem, argues primo: Christus in Evangelio, numquam Mariam nominat Matrem suam, sed Mulierem, ibi, *Mulier ecce Filius tuus. Quid mihi, & tibi est Mulier?* Imo videtur illi negare Matris nomen, dum ait, Math. 12. *Quæ est Mater mea?* Ergo quia Maria, non est vere Mater Dei. Nego consequiam, & ad duo prima Ioannis testimonia respondeo cum D. Epiphanio lib. 3. hære 30. Christum non vocasse Matrem Mariam, Ne coleretur pro Deo, si Deus ipse suam Matrem appellaret: & iuxta alios Patres, ne videretur in dulcere carni, & sanguini. Ad D. Mathæi testimonium respondeo, cū eodem Epiphan. hære. 15. non negasse Christum suam Matrem, sed reprehendisse importunitatem illorum, qui illi in tempore concionis Matris suæ adventum nunciaueré.

Argues secundo. Atio Virginis non fuit terminata ad generandam Deitatem; sed eo ipso Virgo non generavit Deum: Ergo non fuit Mater Dei. Nego minorem, quia ut dicitur Virgo verè generasse Deum, non requiritur, quod Deitatem genererit, sed quod produixerit uniuersum inter hypostasin divinam, & naturam huma-

manam, ut vere produxit iuxta post dicenda; nā
passiones sunt suppositorum, & licet sola vnio
generetur totum suppositum generari vere di-
citur; sicut quando homo generat hominem, nō
producit animam rationalem, neque materiam
primam, vt pote creatas, sed solam vniōnēm in-
tēt vtramque, quod sufficit, ut vere dicatur to-
tum hominem gignere.

Sed contra primo; qui inserit ramum vnius
arboris in aliam, non dicitur producere tertium,
quod ex ea, insitio resultat: Ergo pariter Ma-
ria vniens animam Christi cum corpore, & Deū
cum homine, non dicētur vere producere Deū.
Nego consequentiam, & est disparitas, quia in-
serens ramum, solum per accidens concurrit ad
productionem speciei resultantis, & supponit
iam partes intrinsece omnino completas: At ve-
ro Maria per se concurrit ad productionē vniō-
nis substancialis inter partes incompletas, ani-
mam scilicet, & corpus; & ad vniōnēm hypof-
raticam inter Personalitatem Verbi, & Huma-
nitatem, ex quibus resultat hoc totum per se
Homo Deus; ideoque vere Deum hominem ge-
neravit.

Contra secundo. Quod existit ante quam
Virgo intelligatur generans, nequit à Vir-
gine generari; sed Persona Verbi existit ante
quam Virgo intelligatur generans: Ergo nequit
a Virgine generari; sicut quia homo existit ante
quam

quam ignis in eo calorem producat, non dicitur
producere ab igne. Contra tertio: Quia si Per-
sona Verbi denominari potest producta à Virgi-
ne: Ergo etiam denominari poterit causata, &
mutata; quod implicat. Ad secundam instantiam
distinguo maiorem, nequit à Virgine generari
eo modo, quo supponitur existens, concedo, eo
modo, quo non supponitur existens, nego: &
minorem, Persona Verbi prout simplex, & sub-
sistens in natura divina existit ante quam &c.
concedo, prout quodammodo composita, & sub-
sistens in duabus naturis, nego, nam sic existit
post actionem generativam Virginis.

Explicatur solutio. Persona Verbi, vt com-
posita, hoc est, vt ex illa resultat hoc totum per
se *Homo Deus*, non supponitur existens ante quam
Virgo generet, nam Deus Homo à Virgine ge-
neratur; at vero vt simplex, seu ante quam ex
ea, & natura humana resultet hoc totum per se
Dens Homo; supponitur existens ante actionem
Virginis. Ad paritatem caloris est patens dispa-
ritas; quia ex homine, & calore resultat hoc
totum accidentale *Calidum*, non vero hoc per se,
& substantiale *Homo*, ideoque ignis non produ-
cit hoc totum substantiale *Homo*, sed hoc accide-
ntiale *calidum*: at vero ex Verbo, & humanitate
resultat hoc totum per se *Homo Deus*, quod Vir-
go producit.

Ad tertiam instantiam cum Eximio D. 177.
disp.

74:

Dissertatio II.

disp. I. sett. I. Nego consequentiam; non enim Persona Verbi potest denominari *creata* à Virgine, quia Deus non est ab ea simpliciter factus, quod requirebatur, ut *Causatus* diceretur, sed cū restrictione *factus Homo*, quod plāne denotat rationem generantis, non causantis. Neque item potest denominari *mutata*, nam mutatio non denominat terminum *mutatum*, sed *subjectū*. Quando enim materia de non habenda forma transit ad eam habendam, non dicitur forma mutari, sed ipsa materia: Inde cum Persona Verbi non sit *subjectum*, sed terminus generationis Virginēz, mutari non dicitur.

Argues tertio: Humanitas est terminus formalis generationis, & relationis Filij ad Matrē: Ergo scipper ac manet eadem humanitas manet relatio Filij, sed si Maria conceperet purum hominem, & hic postea fieret Deus, maneret eadem humanitas: Ergo tunc Maria esset Mater Dei; atqui non esset: Ergo nec modo est. Distinguo antecedens, humanitas secundum se præscisse est terminus generationis, nego, humanitas ut subsistens, seu suppositum, concedo; nam terminus generationis est Homo, & Homo est suppositum: & consequens, semper ac manet eadem humanitas secundum se præscisse manet relatio Filij, nego, ut subsistens, concedo, & sic minorem, ac nego consequentiam, quia in eo casu cū actio generativa Virginis non terminaretur ad homi-

Sectio I.

75:

hominem subsistentem, non esset Mater Dei, sed solius hominis, qui postea mere per accidens respectu Virginis esset Deus, non autem dependenter ab eius generatione.

Sed contra: Et si Filius alicuius Mulieris nō concipiatur Rex, sed eligatur post nativitatē, verum est quod illa Mulier est Mater Regis: Ergo pariter. Nego consequentiam, & est disparitas, quia cum ille Homo, qui postea fit Rex maneat idem suppositum, quod antea erat, & ea Mulier, sit Mater illius suppositi, vere denominatur Mater Regis: At vero in casu posito, cum dentur duo supposita, vnum humanum in Conceptione, & alterum post illam divinum, & cū actio generativa Marie terminaretur ad primū, & non ad secundum, nullo modo vere diceretur Mater Dei; nam communicatio idiomatum fit in eadem Persona, & non in diversis.

SECTIO SECUND A.

An Maternitas actualis, seu actio generativa Virginis terminata sit ad Unionem Hypostaticam?

INQVIRIT quæstio, an Beata Virgo defacto physicè influxerit in unionem hypostaticam? Et utrum talis influxus fuerit omnino necessarius, ut vera Dei Mater existeret: Pro cuius controverxi intelligentia aliqua de unione hypostatica, & de materno Virginis conuersu ad far-